

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 34P/145/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114217794
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Šimková
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2015:3114217794.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudkyňou Mgr. Katarínou Šimkovou v právnej veci navrhovateľa Q. V., štátneho občana Slovenskej republiky, trvale bytom Q., Z. Q. XXX, proti odporkyni A. V. rod. Č., štátnej občianke Slovenskej republiky, trvale bytom Z. XX, prechodne bytom P. XX (T. X. I.), t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody K. - D., o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom V. : A. nar. XX.XX.XXXX, Q. nar. XX.XX.XXXX, I.Š. nar. XX.XX.XXXX a H. nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeným kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín takto

rozhodol:

Manželstvo účastníkov Q. V. a A. V. rod. Č., uzavreté dňa XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu W., vo zväzku X, ročník XXXX, na strane X, pod poradovým číslom X s a r o z v á d z a .

Maloleté deti V. : A. nar. XX.XX.XXXX, Q. nar. XX.XX.XXXX, I. nar. XX.XX.XXXX a H. nar. XX.XX.XXXX, s a na čas po rozvode manželstva z v e r u j ú do osobnej starostlivosti otca, ktorý ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej A. mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa, na výživu maloletého Q. mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa, na výživu maloletého I. mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa a na výživu maloletého H. mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa, ktoré je matka povinná prispievať k rukám otca, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, po právoplatnosti výroku o rozvode manželstva.

Styk rodičov s maloletými deťmi s a n e u p r a v u j e .

Nad výchovou maloletých detí V. s a u r č u j e dohľad.

Účastníci n e m a j ú p r á v o na náhradu trov konania.

Odporkyňa n e m á p o v i n n o s ť zaplataenia súdneho poplatku z návrhu.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania sa navrhovateľ domáhal rozvodu manželstva s odporkyňou a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Navrhol, aby všetky maloleté deti boli zverené do jeho osobnej starostlivosti s tým, že bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, a aby odporkyňa bola zaviazaná povinnosťou prispievať na výživu maloletej A. sumou po 50,- Eur mesačne, na výživu maloletého Q. sumou po 50,- Eur mesačne, na výživu maloletého I. sumou po 40,- Eur mesačne a na maloletého H. sumou po 35,- Eur mesačne. Zároveň navrhol, aby nad výchovou maloletých detí bol nariadený dohľad, a aby súd styk s maloletými deťmi neupravoval. Navrhovateľ uviedol, že manželstvo s odporkyňou uzatvorili asi po dvojročnej známosti z dôvodu tehotenstva odporkyne. U navrhovateľa ide o prvé manželstvo, u odporkyne o druhé manželstvo. Z manželstva sa im narodilo šesť detí: dospelý syn Q. dňa XX.XX.XXXX, dospelá dcéra J. dňa XX.XX.XXXX, maloletá A. dňa XX.XX.XXXX, maloletý Q. dňa XX.XX.XXXX, maloletý I. dňa XX.XX.XXXX a maloletý H. dňa XX.XX.XXXX. Ďalej uviedol, že manželstvo fungovalo bez vážnejších nedorozumení približne 12 až 13 rokov. Asi v roku 2007 nadviazala odporkyňa mimomanželskú známosť, ku ktorému mužovi sa aj v marci 2007 presťahovala. S odporkyňou teda od marca 2007 nežijú v spoločnej domácnosti, pričom odporkyňa z domu odišla bez detí, o ktoré sa navrhovateľ stará výlučne sám. Poukázal na to, že rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 27.4.2007 č. k. 33P/133/2007-30 boli maloleté deti A., Q., I. U. H. zverené do jeho osobnej starostlivosti a matka bola zaviazaná povinnosťou prispievať na ich výživu sumou vo výške minimálneho výživného na každé z maloletých detí a v tom čase ešte maloleté deti J. U. Q. boli rozsudkom tunajšieho súdu zverené do náhradnej osobnej starostlivosti jeho rodičom. Ďalej uviedol, že rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 12.9.2008 č.k. 32P/177/2008-26 bol nad výchovou maloletých detí nariadený dohľad. Návrh na rozvod navrhovateľ podal až v súčasnosti z dôvodu, že stále čakal, že sa manželka vráti domov a že budú opäť žiť ako rodina, čo sa však nestalo. V súčasnosti už nevidí žiadnu možnosť na obnovu manželského spolužitia, je pevne rozhodnutý rozviesť sa. Manželstvo považuje za vážne narušené a trvalo rozvrátené z dôvodov, ktoré spočívajú výlučne v osobe odporkyne. Manželstvo už neplní svoj účel a ani nie je predpoklad, že by sa tento stav v budúcnosti zmenil. Manželstvo nevytvára vhodné prostredie a podmienky pre riadnu výchovu detí a teda ani jeho rozvod nebude v rozpore so záujmami maloletých. Z dôvodu, že odporkyňa o deti dlhodobo neprejavuje záujem, žiadal aby jej styk s deťmi nebol upravovaný. S poukazom na skutočnosť, že už v minulosti bol nad výchovou maloletých detí nariadený dohľad, navrhovateľ súhlasil s jeho výkonom aj na čas po rozvode manželstva. Na pojednávaní ďalej uviedol, že s odporkyňou teda už viac ako 8 rokov nežijú spolu, nevedú spoločnú domácnosť, nehospodária spolu, netrávia spolu voľný čas a intímne sa nestýkajú. Odporkyňa sa o deti nezaujíma a nestýka sa s nimi. Navrhovateľ nemá žiadnu mimomanželskú známosť. So starostlivosťou o maloleté deti mu pomáha plnoletá dcéra odporkyne, ktorá s nimi žije v spoločnej domácnosti. Navrhovateľ okrem 6 detí pochádzajúcich z manželstva, už nemá iné vyživovacie povinnosti. Počas trvania manželstva s odporkyňou nenadobudli do BSM žiaden majetok väčšej hodnoty a ani navrhovateľ nevlastní žiaden majetok väčšej hodnoty.

Odporkyňa bola dňa 14.01.2015 vypočutá dožiadaným súdom v Ústave na výkon trestu odňatia slobody K. - D. a uviedla, že s návrhom na rozvod súhlasí. Ďalej uviedla, že manželstvo bolo prvých sedem rokov usporiadané, potom navrhovateľ začal chodiť za inými ženami, dokonca znásilnil jej dcéru z prvého manželstva, odporkyňa navrhovateľ tiež bil. Potvrdila, že pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody už 10 rokov nežila s navrhovateľom v spoločnej domácnosti, pričom ona žila s priateľom a ich vzťah trvá už asi 7 rokov. Nesúhlasila so zverením maloletých detí do osobnej starostlivosti navrhovateľa z dôvodu, že on sa aj tak o deti nestará, starajú sa o ne jeho rodičia, ktorí s nimi žijú v spoločnom dvore. Radšej by bola, keby boli deti zverené do osobnej starostlivosti týmto starým rodičom, prípadne bola nad nimi nariadená ústavná starostlivosť. Uviedla, že vie, že navrhovateľ chodil za inými ženami, pričom starostlivosť o deti ponechával na jej dcéru z prvého manželstva, ktorá s nimi žije v spoločnej domácnosti. Poukázala na to, že navrhovateľ ju psychicky a fyzicky týral. S nariadením dohľadu nad výchovou maloletých detí súhlasila. Uviedla, že okrem maloletých detí pochádzajúcich z manželstva už nemá inú vyživovaciu povinnosť, a že vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom si plní nepravidelne, dlh nemá. Nad rámec stanoveného výživného deťom neprispieva. Naposledy deti videla v apríli 2014, keď bola za nimi v škole. T. č. s nimi nie je v žiadnom kontakte. Ďalej uviedla, že si aj chcela podať návrh na úpravu styku s maloletými deťmi, ale potom musela nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody. Odporkyňa uviedla, že pred nástupom do výkonu trestu bola evidovaná na ÚP ako nezamestnaná a mávala len príležitostné krátkodobé brigády.

Keďže odporkyňa uviedla, že pojednávania by sa chcela zúčastniť, predvolanie na pojednávanie konané dňa 09.09.2015 jej bolo riadne a včas doručené. Podľa oznámenia ÚVTOS mala koniec trestu stanovený na 16.7.2015. Odporkyňa, hoci mala predvolanie riadne doručené, sa pojednávania nezúčastnila, nežiadala odročiť pojednávanie, preto súd s poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal v neprítomnosti odporkyne, prihliadol pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

Kolíznym opatrovníkom uviedol, že nad výchovou maloletých detí bol v minulosti nariadený dohľad, preto je rodina pravidelne monitorovaná. Uviedol, že navrhovateľ s deťmi býva v skromných podmienkach, ale v rámci možností sa riadne stará o deti a preto navrhol deti zveriť do jeho osobnej starostlivosti. Zároveň navrhol určiť dohľad nad výchovou detí, tak ako tomu bolo doposiaľ. Vzhľadom na pomery matky detí, odporučil matku zaviazat' povinnosťou prispievať na výživu každého z maloletých detí minimálnym výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sobášny list, rodné listy, potvrdenie o poslednom spoločnom bydlisku, lustráciu v Sociálnej poisťovni, potvrdenie o prídavku na deti, správu úradu práce z 22.06.2015, zápisnicu z výsluchu odporkyne zo dňa 14.01.2015, obsah spisu z čl. 28, správu ústavu na výkon trestu odňatia slobody o odmene odporkyne, obsah pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 34P/202/2013, 30P/22/2010, 33P/133/2007, 2T/54/2014 a 3T/33/2014 a zistil tento skutkový stav :

Obaja účastníci sú slovenskí štátni občania, slovenskej národnosti, ktorí uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX. Ich manželstvo je zapísané v Knihe manželstiev Matričného úradu W.. U navrhovateľa sa jedná o manželstvo prvé, u odporkyne o manželstvo druhé. Dňa XX.XX.XXXX sa účastníkom narodil syn Q., dňa XX.XX.XXXX dcéra J., dňa XX.XX.XXXX dcéra A., dňa XX.XX.XXXX syn Q., dňa XX.XX.XXXX syn I. a dňa XX.XX.XXXX syn H.. Posledné faktické spoločné bydlisko mali účastníci v Q., t. j. v obvode Okresného súdu Trenčín, preto je na konanie príslušný tunajší súd.

Z výsluchu účastníkov konania mal súd za preukázané, že účastníci uzavreli manželstvo po viacročnej známosti. Z ich manželstva pochádza šesť detí, z ktorých dve sú už plnoleté a štyri sú ešte maloleté. Manželstvo účastníkov bolo spočiatku harmonické, o príčine jeho rozvratu má však každý z účastníkov rozdielnú predstavu. Podľa navrhovateľa odporkyňa nadviazala v roku 2007 mimomanželskú známosť, ku ktorej sa sama odsťahovala, pričom deti ponechala jemu. Podľa odporkyne po siedmich rokoch manželstva ju navrhovateľ začal psychicky a fyzicky týrať a tiež začal chodiť za inými ženami. Zo zhodných výpovedí účastníkov je zrejmé, že minimálne už 8 rokov nežijú účastníci spolu, kedy sa odporkyňa odsťahovala zo spoločnej domácnosti. Odvtedy nehospodária spolu, nevedú spoločnú domácnosť, nestarajú sa spoločne o výchovu maloletých detí, netrávia spolu voľný čas, ani sa intímne nestýkajú. Maloleté deti bývajú s navrhovateľom, ktorému boli zverené do osobnej starostlivosti rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 27.6.2007 č.k.33P/133/2007-30. Odporkyňa žije so svojim priateľom, medzičasom bola aj vo výkone trestu odňatia slobody. Manželstvo účastníkov už je len formálnym zväzkom, nakoľko neplní nijakú zo svojich funkcií.

Zistený skutkový stav posúdil súd podľa týchto zákonných ustanovení:

Podľa § 23 Zákona o rodine číslo 36/2005 Z. z., súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvoze na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvoze vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Spoločenský účel manželstva spočíva vo vytváraní rodinného prostredia vhodného pre výchovu detí, ako aj prostredia, kde manželia žijú spolu vo vzájomnej zhode, citovom zblížení, poskytujúc si vzájomnú podporu a pomoc. Preto sa rozvod manželstva vo všeobecnosti považuje za nežiaduci jav, ktorý má byť iba výnimočným riešením bezvýhodiskovej situácie, v prípadoch, keď vážny stav narušenia vzťahov medzi manželmi nemožno prekonať iným, vhodnejším spôsobom pri zachovaní ich manželstva. K narušeniu manželstva rozvodom možno teda pristúpiť len v spoločensky odôvodnených prípadoch (§ 22 Zákona o rodine).

Z vykonaného dokazovania, predovšetkým z výsluchu účastníkov konania, mal súd za preukázané, že v manželstve účastníkov nastal rozvrat, ktorý možno kvalifikovať ako hlboký a trvalý. Podmienky citovaného zákonného ustanovenia sú splnené, pretože vzťahy medzi účastníkmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že ich manželstvo prestalo plniť svoj spoločenský účel. Obaja manželia žiadajú o rozvod manželstva, nemienia obnoviť manželské spolužitie. Už od roku 2007 manželia spolu nežijú, nevedú spoločnú domácnosť, nehospodária spolu, nezabezpečujú spoločne potreby rodiny, intímne sa nestýkajú, netrávajú spolu voľný čas. Ich manželstvo je iba formálnym zväzkom muža a ženy bez vzájomnej citovej náklonnosti a porozumenia. Odporkyňa má mimomanželský vzťah. Na základe týchto skutočností súd návrhu vyhovel a manželstvo účastníkov rozviedol.

Podľa § 113 ods. 1 O.s.p., s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

Zákon o rodine predpokladá, že rozvádzajúci sa manželia sa sami dohodnú na úprave práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. Ak však k dohode nedôjde, tento zákon v § 24 ukladá zároveň (uno actu) s otázkou rozvodu zabezpečiť aj úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode a ochranu záujmov maloletých detí (a to aj v zmysle § 113 O.s.p.).

Podľa § 24 ods. 1, 2, 3 a 4 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného

minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky číslo 186/2013 Z. z. je výška životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa 90,42 Eur (30 % zo sumy 90,42 Eur = 27,13 Eur) s účinnosťou od 01.07.2013.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloleťmu dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývoj; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloleťmu dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach.

Podľa § 37 ods. 5 a 6 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom maloleté dieťa umiestnené. Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení. Výchovné opatrenie súd zruší, ak splnilo svoj účel. Súd môže rozhodnúť o uložení iného vhodného výchovného opatrenia, ak je to v záujme maloletého dieťaťa.

Ohľadom skúmania pomerov účastníkov konania a maloletého dieťaťa bol zistený tento skutkový stav:

Zo vzťahu účastníkov konania pochádzajú ešte štyri maloleté deti. Maloletá A. má necelých 17 rokov, je žiačkou 9. ročníka Špeciálnej základnej školy internátnej v I.. Býva na internáte a domov chodí na víkendy. Za náklady jej bývania na internáte vrátane celodennej stravy platí otec 52,-Eur mesačne a jej cestovné výdavky predstavujú cca 9,-Eur mesačne. V škole navštevuje bezplatné záujmové krúžky, spevácky a krúžok varenia. Je zdravá. Maloletý Q. má 15 rokov a 8 mesiacov, tiež je žiakom 9. ročníka Špeciálnej základnej školy internátnej v I.. Tiež býva na internáte s rovnakými poplatkami za internát aj za cestovné. V škole tiež navštevuje bezplatný krúžok varenia. Je zdravý. Maloletý I. má necelých 14 rokov, je žiakom 8. ročníka Základnej školy v Q., stravuje sa v škole, za znížené poplatky, pretože rodina je v hmotnej núdzi, čo je cca 1,- Euro na mesiac. Navštevuje bezplatný futbalový krúžok. Je zdravý. Maloletý H. má 11 rokov, je žiakom 5. ročníka Základnej školy v Q., stravné v školskej jedálni má tiež za znížené poplatky, tiež navštevuje bezplatný futbalový krúžok a je zdravý. Nad výchovou maloletých detí bol v minulosti rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 12.9.2008 č.k. 32P/177/2008-26 nariadený dohľad.

Navrhovateľ (otec detí) spolu s maloletými deťmi býva v 2,5- izbovom prenajatom rodinnom dome, kde náklady bývania predstavujú 30,- Eur mesačne za elektrinu a 11,- Eur štvrťročne za vodu, vykurujú drevom. Okrem týchto 4 maloletých detí už nemá otec iné vyživovacie povinnosti, staršie deti účastníkov sú už plnoleté a zárobkovo činné. Otec je zamestnaný ako montážny pracovník a podľa vlastného udania dosahuje príjem vo výške cca 400,-Eur mesačne netto. Iné príjmy nemá. Nevlastní žiaden majetok väčšej hodnoty. Poberá prídavky na deti spolu v sume 94,08 Eur mesačne, ktoré sú z dôvodu nariadeného dohľadu vyplácané na obecný úrad.

Odporkyňa (matka detí) bola od 16.7.2014 vo výkone trestu odňatia slobody, bola odsúdená za trestný čin zanedbania povinnej výživy. Vo výkone trestu odňatia slobody bola pracovne zaradená, kde podľa oznámenia ÚVTOS za obdobie od 09/2014 do 11/2014 dosiahla odmenu spolu vo výške 264,64 Eur, ktorá bola rozúčtovaná na úhradu trov výkonu trestu, zákonné odvody do poisťovní, úhradu výživného a pod. Pred nástupom do výkonu trestu bola podľa vlastného udania nezamestnaná, mala len príležitostné brigády. Okrem týchto 4 maloletých detí už nemá matka iné vyživovacie povinnosti.

Nakoľko s konaním o rozvod manželstva je spojené aj konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva a rodičia neuzavreli rodičovskú dohodu, úpravu ich rodičovských práv a povinností k maloletým deťom urobil súd. Otec žiadal o zverenie maloletých detí na čas po rozvode do jeho osobnej starostlivosti. Matka so zverením detí do osobnej starostlivosti otca nesúhlasila, žiadala ich zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, prípadne nad nimi nariadiť ústavnú starostlivosť. Kolízny opatrovník zastupujúci maloleté deti odporučil deti zveriť do starostlivosti otca a zároveň navrhol nad ich výchovou určiť dohľad. V danej veci súd rozhodol o zverení maloletých detí A., Q., I. U. H. do osobnej starostlivosti otca, ktorý žiadal o ich zverenie, pretože z vykonaného dokazovania neboli voči jeho starostlivosti o deti zistené žiadne nedostatky. Už v minulosti mu boli deti zverené do osobnej starostlivosti rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 27.6.2007 č.k.33P/133/2007-30. Nad výchovou maloletých detí bol nariadený dohľad, rodina je pravidelne monitorovaná orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a voči jeho starostlivosti o deti neboli zistené žiadne vážne nedostatky. Súd zdôrazňuje, že pokiaľ ide o požiadavku matky o zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom, či nariadenie ústavnej starostlivosti nad deťmi, takáto forma starostlivosti by nebola v záujme maloletých detí, pretože prednosť pred náhradným starostlivosťami má vždy osobná starostlivosť rodiča a voči starostlivosti otca o deti neboli zistené žiadne výhrady. Okrem toho matka o deti nejaví záujem. Preto súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku a maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti otca, ktorý ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

Na návrh navrhovateľa a za súhlasu všetkých účastníkov konania súd súčasne nad výchovou maloletých detí nariadil dohľad, ktorý sa už vykonáva na základe staršieho súdneho rozhodnutia.

Súčasne súd rozhodol aj o vyživovacej povinnosti matky k maloletým deťom. S prihliadnutím na zistený skutkový stav, odôvodnenej potreby maloletých detí a schopnosti a možnosti rodičov súd zviazal matku povinnosťou prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa (aktuálne vo výške 27,13 Eur), ktorú minimálnu sumu je povinný plniť každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti a možnosti. S prihliadnutím sa sociálne pomery matky a počet jej vyživovacích povinností, by vyššia suma výživného ani nebola v jej schopnostiach a možnostiach. Matka neplatila riadne minimálne zákonné výživné ani doposiaľ, za ktorý trestný čin zanedbania povinnej výživy bola odsúdená, je preto zrejmé, že vyššie výživné nie je v jej schopnostiach. Preto jej súd určil výživné len v minimálnom zákonomnom rozsahu.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 144 veta prvá O.s.p., v zmysle ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa § 2 ods. 2 zákona číslo 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však odporca nemá v konaní o rozvode manželstva, o neplatnosti manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, ak sú tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi.

Nakoľko navrhovateľ bol oslobodený od platenia súdneho poplatku z návrhu, súd z dôvodu slabých sociálnych pomerov odporkyne rozhodol, že túto povinnosť nemá ani odporkyňa.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne (v troch vyhotoveniach).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v počte 2 rovnopisov, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca,
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené,
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, § 205a ods. 1, § 221 ods. 1 O. s. p.).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko. (§ 27 ods. 1 Zákona o rodine).

Ak sa nebude plniť dobrovoľne povinnosť stanovená týmto rozsudkom, možno sa jej domáhať návrhom na exekúciu alebo návrhom na súdny výkon rozhodnutia (iba v prípade týkajúcom sa výchovného prostredia maloletého dieťaťa).